

Albrecht Dürer'in Gravür Eserlerine Estetik Açından Bir Bakış Albrecht Durer's A Look From The Point Of View Of Aesthetics

Öğr. Gör. Dr. Yıldırım Onur ERDİREN^{1*}

Pages: 563-567

Doi: 10.21733/ibad.582780

¹ Tekirdağ Namık Kemal University,
TURKEY, yoerdiren@nku.edu.tr

* Corresponding Author

ABSTRACT

Albrecht Dürer, the most important figure of the German Renaissance, plays an important role in the historical events of his time. His diaries, the notes he holds, and the sources of his time let us know a lot about Dürer. Albrecht Dürer (1471-1512) is one of the greatest masters of the art of print. He used the techniques of wood printing, copper and dry digging, and acid-picking. When he went to Italy, he was influenced by Mantegna. Dürer's emphasis on engravings is the art of engraving and printing techniques dating back to the 15th century. Among the most well-known and well-known works are the Allegory Meaning, Cavalry-Death-Devil, Melancholia, in the study room. Jeremie is. The art of engraving is examined aesthetically from the past to the present. Therefore, it is necessary to grasp the aesthetics of the art of engraving. The word aesthetics comes from the Greek word aisthesis or ist aisthanesthai Est. Gelir Aisthesis u means sensation, sensible perception, and the word gel aisthanesthai means being perceived by the senses. Dürer's engraving works can be examined as elements of design (color, light and shadow, form, direction, line, texture) and aesthetic analysis (aesthetic subject, aesthetic object, aesthetic value and aesthetic judgment). Dürer; he made evaluations and pressures about rate, anatomy and perspective problems. Anatomy studies and studies have been found in many studies that have identified the ideal human type. In this study, Albrecht Dürer's examples of engravings will be examined.

Key words: Albrecht Dürer, gravure, aesthetic.

GİRİŞ

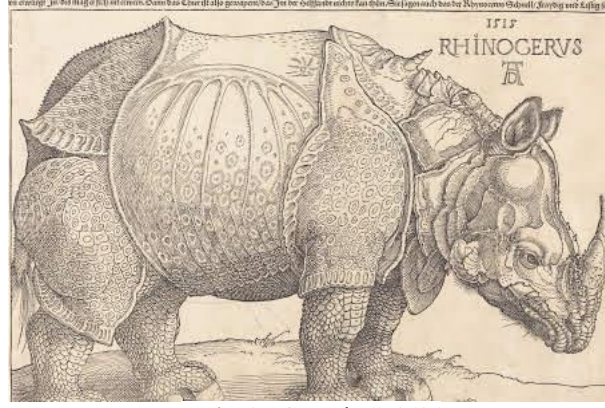
Gravür sanat dallarından biri olmakta ve geçmişi çok uzun yıllara dayanmaktadır. Metal, taş, tahta üzerine oyma tekniğini kullanarak yapılan ve kağıt üzerine aktarılan sanat, yaygın bir biçimde yapılmaktadır. İnce detaylar kullanarak ve özen isteyen gravür sanatı, matbaacılık alanında da kullanılmaktadır. Günümüzde muşamba gibi çeşitli materyaller üzerine de uygulanmaktadır. Gravür sanatını başarılı bir şekilde uygulayan Albrecht Dürer Alman Rönesans ressamı ve ünlü gravür sanatçısıdır. Sanatçının birden fazla tarzda ve üslupta icra ettiği farklı eserleri vardır. Dürer'in gravür eserlerinin yanı sıra tuval üzerine çalıştığı eserleri de mevcuttur. Dürer'in eserleri günümüz genç kuşak sanatçılara ilham kaynağı olmuştur. Günümüz sanatçıları fikir açısından sanatçının eserlerinden esinlenmektedir. Bunun yanı sıra, Dürer'in eserlerini kavramak ve anlamak için o eserleri estetik açıdan incelemek önemlidir çünkü eserler estetik açıdan incelendiğinde o eserin nasıl bir estetik yapıya sahip olduğu anlaşılacaktır. Estetik bakımdan bir eseri incelemek için estetik çözümleme; estetik obje, estetik süje, estetik yargı ve estetik değer olarak incelemek gerekmektedir. Bununla birlikte bir eseri estetik incelemek için eserin tasarım unsurları bakımından nasıl olduğuna da bakılması gerekmektedir. Bunlar; renk, şekil, çizgi, ton, ışık ve gölge, denge, vurgulama, görsel devamlılık, oran-orantı ve bütünlük olarak incelenmektedir. Bu çalışmada, Dürer'in gravür eserlerinin bu nitelikler ile birlikte nasıl incelendiğini görmüş olacağız.

1. ALBRECHT DURER KİMDİR

Alman Rönesans Ressamı ve Gravürcüsü Albrecht Dürer 1471'de Nürnberg'de doğdu. Bir macar ailesinden veya Macaristan'a yerleşen Alman mültecisi bir aileden gelmedir. Bir kuyumcunun on çocuğundan biriydi. 1486'da babası tarafından ressam ve gravürcü Wolgemut'un yanına çırak olarak verildi. Genç Dürer 1480'dan 1494'e kadar sanatın ilk öğrenim devresini tamamladı. Bu arada bir süre Colmar şehrinde kaldı. O sırada ölen devrin en değerli gravürcüsü Büyük Schongauer'in kardeşlerinin yanında çalıştı. Daha sonra tahta üzerine oyma resimler (bu eserlerin kesin olmamakla beraber Dürer'in olduğu sanılır) yaptığı Basel şehrinde yaşadı. Nürnberg'e dönünce hemen evlendi. Bir yıl sonra İtalyaya gitti. Yola çıkmadan önce yaptığı eserler arasında Öğretmeni Wolgemut'un portresi (1490- Uffizi galerisi) ile kendisinin nişanlı portresi (1493- Louvre) vardır. Daha İtalya'ya gitmeden Mantegna'nın bakır üzerine yaptığı gravürleri görmüş, İtalyan sanatının etkisinde kalmıştı. İlk suluboya peyzajlarını yolculuk sırasında çizdi. 1496 yıllarında bakır üzerinde gravür ustalığını elde etmişti. Apokalipse konusundaki resimlerini 15 büyük levha halinde tahta üzerine büyük bir canlılık ve hareketlilikle işledi, böylece daha o yıllarda kişiliğini ortaya koydu. Kıvrımlı, düğümlü, lav gibi akıcı deseni henüz Ortaçağ karakterini taşıyordu. O sıralarda yapmağa başladığı İsa'nın çilesi tahta gravürlerini çok daha sonra tamamladı. Zevkçe daha inceliş topluluk için yaptığı bakır gravürlerinde İtalyan ustaları gibi çıplak vücutları canlandırmak istedi. Kendi yağlıboya portreleri arasında en ışıklı en canlı ve parlak renklisi 1498'de yaptığı siyah-beyaz yelekli olanıdır (Prado Müzesi).

2. ALBERCHT DÜRER'İN GRAVÜR ESERLERİ

Dürer'in eserlerine baktığımızda oran, anatomi ve perspektif sorunlarıyla ilgili incelemeler ve baskılar yapmıştır. Anatomi araştırmaları ve etütleri, ideal insan tipini tespit etmiş olduğu birçok çalışmalarında görülmüştür. Çizgi, nokta ve çapraz taramanın bütün imkânlarını kullanan Dürer, ayrıntıları büyük bir titizlik ve incelikte oymuş, doku ile renk etkisi verecek kadar ileri gitmiştir.

Resim 1. "Gergedan", 1515

Gergedan, Albrecht Dürer tarafından 1515 yılında yapılan bir gravür çalışmasıdır. Resmin üzerinde bir tasvir bulunmaktadır ve bilinmeyen bir Hint sanatçı tarafından güldürü yazısı da yazılmıştır. Resmin türü olarak figüratif bir unsur görülmektedir. Çizgi ve ton bakımından başarılı bir şekilde yansıtılmıştır. Işık ve gölge eserde görülmektedir. Denge, yön ve biçim olarak bütünlük sağlanmaktadır. Estetik obje-süje ilişkisi ve estetik değer-yargı ilişkisi kurulmaktadır. Sanatçı ortaya bir sanat eseri ortaya koyarak, bu esere değer atfedebilir ve yargıda bulunabiliriz dolayısıyla sanatseverin estetik çözümlemeye nasıl bir ilişki kuracağı kişiden kişiye göre değişkenlik gösterir.

Resim 2. "Ölüm ve Şeytan", 1513

Şövalye, Ölüm ve Şeytan, 1513 Meisterstiche'den biri olan Alman ressam Albrecht Dürer'in gravür üzerine yoğunlaşmak için boya veya gravür işlerinde neredeyse hiç durmadığı bir dönemde tamamladığı 1513 gravürüdür. Görüntü, yüzyıllardır kesin olarak tartışılan karmaşık ikonografi ve sembolizm ile aşılanmıştır. Eserde resmin türü olarak yine figüratifler kullanılmıştır. Gölge ve ışık başarılı bir şekilde yansıtılmıştır. Figüratif unsurlar arasındaki denge, biçim, oran-orantı, perspektif uyumlu bir şekilde yansıtılmıştır.

Resim 3. "Gravür", 1514

Çalışmalarında Saint Jerome, Alman sanatçı Albrecht Dürer'in 1514 gravürüdür. Saint Jerome masasının arkasında oturan, işe dalmış olarak gösterildi. Köşesinde haç olan masa Rönesans'ın tipik bir örneğidir. Eserde resmin türü olarak iç mekan ve figüratifdir. Perspektif başarılı bir şekilde yansıtılmıştır. Bu eserde ışık ve ton etkilidir.

Resim 4. "Kıyamet", 1498

Kıyamet, doğru şekilde Kıyamet resimleri ile Apocalypse, Albrecht Dürer'in 1498'de yayınlanan ve Avrupa'da hızla ün saldığı "Vahiy Kitabı" ndaki sahnelerin ünlü on beş gravür serisidir. Eser resmin türü olarak yine figüratifdir. Episteme olarak eserin kıyamet temalı olduğu anlatılmaktadır. Işık ve gölge başarılı bir şekilde yansıtılmıştır.

SONUÇ

Dürer'in eserlerine baktığımızda oran, anatomi ve perspektif sorunlarıyla ilgili incelemeler ve baskılar yapmıştır. Anatomi araştırmaları ve etütleri, ideal insan tipini tespit etmiş olduğu birçok çalışmalarında görülmüştür. Çizgi, nokta ve çapraz taramanın bütün imkânlarını kullanan Dürer, ayrıntıları büyük bir titizlik ve incelikle oymuş, doku ile renk etkisi verecek kadar ileri gitmiştir. Gravür eserlerinde figüratif çalışmıştır. Dürer, her gravür eserlerinde sıra dışı temalarıyla ışık ve gölge başarılı bir şekilde yansıtmıştır.

KAYNAKÇA

Tunalı, İsmail (2013). *Estetik*, İstanbul: Remzi Kitabevi